

**Навчальна дисципліна: «ГЕОЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА
ТЕРИТОРІЇ»**

Розширений план лекцій

**РОЗДІЛ 1. ГОЛОВНІ АСПЕКТИ, НОРМАТИВНА БАЗА, ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

Лекція 1. Вступ. Зміст, предмет і об'єкт, методи геоєкології. Екологічна експертиза: мета, завдання, принципи, критерії, типи. Об'єкти і суб'єкти експертизи. Поняття геоєкологія, експертиза. Географічні завдання екологічної експертизи. Науково-методичні основи екологічної експертизи. Типи та форми екологічної експертизи. Історія геоєкологічних досліджень. Історія розвитку екологічної експертизи в Україні. Принципи екологічної експертизи. Умови проведення екологічної експертизи. Методи геоєкології. Методика експертизи досліджень (метод аналогії, моделювання тощо). Державна та громадська експертизи. Права громадських об'єднань і участь громадськості у державній експертизі. Інші види екологічної експертизи.

Лекція 2. Загальні положення про екологічну експертизу території. Критерії виділення форм і типів екологічної експертизи. Організація державної екологічної експертизи. Особливості організації та проведення громадської екологічної експертизи. Незалежність здійснення державної та громадської екологічної експертизи.

Пріоритети екологічної експертизи у світлі інтеграції України до Європейської співдружності. Альтернативні підходи до методики оцінки екологічних ситуацій.

Лекція 3. Органи державного управління в галузі екологічної експертизи.

Компетенція Верховної Ради України в галузі екологічної експертизи.
Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі екологічної експертизи.

Призначення проведення складних державних екологічних експертиз (ситуацій та діючих об'єктів, вплив від яких поширюється на за межі однієї області).

Проведення державної екологічної експертизи (у тому числі і додаткової) підрозділами Міністерства екології України. Компетенція місцевих рад в галузі екологічної експертизи. Повноваження місцевих рад в галузі екологічної експертизи, що делегуються виконавчим комітетам. Шляхи та алгоритм проведення державної екологічної експертизи екологами-експертними підрозділами Міністерства екології України та його органами на місцях.

Лекція 4. Методологічні принципи екологічної експертизи. Схема досліджень при проведенні екологічної експертизи. Строки та зміст робіт з експертизи. Інформація про сучасний стан геосистем. Соціально-економічна інформація. Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВОС). Експертиза ОВОС. Картографічне забезпечення екологічних експертиз.

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.

Лекція 5. Статус експерта та замовників екологічної експертизи. Основні права та обов'язки екологічного експерта. Строки та порядок проведення екологічної експертизи територій та об'єктів. Правові гарантії захисту прав експерта екологічної експертизи. Права замовників екологічної експертизи. Обов'язки замовників екологічної експертизи. Перелік основного пакету документів, що подається експерту для проведення процедури експертизи. Порядок та терміни складання висновку екологічної експертизи. Гарантії незалежності експерта екологічної експертизи. Контроль за ходом проведення екологічної експертизи

Лекція 6. Умови, підстави і процедура проведення екологічної експертизи. Її фінансування. Шляхи та термін проведення державної екологічної експертизи. Умови фінансування замовником виконаних еколого-

експертних робіт. Вимоги до підготовчої стадії, основної та заключної стадій здійснення екологічної експертизи.

Визначення початку державної екологічної експертизи та граничні терміни її проведення. Фінансування державної екологічної експертизи територій та об'єктів. Фінансування громадської екологічної експертизи.

РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Лекція 7. Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС): склад і зміст матеріалів. Загальні положення. Нормативна база складання ОВНС. Порядок розробки матеріалів ОВНС. Структура та зміст розділу ОВНС. Склад розділу ОВНС. Підстави для проведення ОВНС.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища й вимог екологічної безпеки. Захисні та відновлювальні заходи щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища й вимог екологічної безпеки. Заява про екологічні наслідки діяльності. Зміст окремих підрозділів розділу ОВНС. Визначення комплексу заходів, необхідних для дотримання вимог природоохоронного законодавства. Визначення еколого-економічних наслідків реалізації. Складання окремих підрозділів розділу ОВНС.

Характеристика навколишнього природного середовища. Оцінка впливу людей на геологічне середовище та атмосферне середовище, гідрологічне середовище, ґрунти, рослинний та тваринний світ та на об'єкти природо-заповідного фонду.

Лекції 8-10. Забруднення навколишнього середовища

Забруднення атмосфери, водних об'єктів суші, ґрунтового покриву. Поводження з відходами, державна політика, досвід розвинених країн з переробки і використання продуктів рециклінгу. Міжнародне наукове і економічне співробітництво у вирішенні глобальних екологічних проблем. Міжнародні програми з охорони довкілля. Міжнародні конвенції та угоди про охорону

природи. Глобальний екологічний моніторинг і глобальне регулювання якості природного середовища. Участь України в міжнародних проектах.

ВИСНОВКИ.